

ВИЛЕНСКІЙ ВЪСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

87.

KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 5-го Ноября. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 5-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 31-го Октября.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 24-го Октября, Командира Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генераль-Адьютантъ, Генераль отъ Кавалеріи *Кноррингъ 1-й*, уволенъ, согласно прошенію, отъ командованія Корпусомъ, съ назначеніемъ Членомъ Военнаго Совѣта и съ оставленіемъ въ званіи Генераль-Адьютанта. Назначены: Начальникъ 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Дамской 1-й*, Командиромъ Гвардейскаго Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса; Командиръ 2-й Бригады 1-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Энгельгардтъ 1-й*, Начальникомъ сей Дивизіи; Командиръ Лейб-Гвардіи Казачьяго Полка, Генераль-Маіоръ *Яновъ*, Командиромъ 2-й Бригады 1-й Легкой Гвардейской Кавалерійской Дивизіи, съ оставленіемъ и Командиромъ Полка.

Въ Высочайшемъ Указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даномъ Правительствующему Сенату, 5-го Октября, изобразено:

„Въ 1844 году учреждено въ С. Петербургъ, съ разрѣшенія Нашего, Заведеніе Общины Сестеръ Милосердія, въ память въ Бозѣ почивающей Дщери Нашей, Великой, Княгини Александры Николаевны. Желая дать заведенію сему, столь сообразному въ благотворныхъ дѣйствіяхъ своихъ съ духомъ истиннаго христіанскаго ученія и столь драгоцѣнному, но соединеннымъ съ нимъ воспоминаніямъ, родительскому сердцу Нашему, прочное и на твердыхъ началахъ основанное существованіе, Мы утвердили особыя для него Государственныя Совѣтомъ разсмотрѣнный Уставъ. Препроводя Уставъ сей, съ слѣдующими къ нему приложеніями, въ Правительствующій Сенатъ, повѣляемъ привести оный въ надлежащее исполненіе.“

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 31-go Października.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojskowym, 24-go Października, Dowódzca Korpusu Konnej Gwardyi Odwodowej, Jenerał-Adjutant, Jenerał Jazdy *Knorring 1-szy*, na własną prośbę uwolniony od dowodzenia Korpusem, z mianowaniem Członkiem Rady Wojennej i z pozostaniem w stopniu Jenerał-Adjutanta. Mianowani: Naczelnik 1-jej Dywizyi Lekkiej Gwardyi Konnej, Jenerał-Porucznik *Lanskiej 1-szy*, Dowódzca Korpusu Konnej Gwardyi Odwodowej; Dowódzca 2-jej Brygady 1-jej Dywizyi Lekkiej Jazdy, Jenerał-Porucznik *Engelhardt 1-szy*, Naczelnikiem tej Dywizyi; Dowódzca Półku Lejb-Gwardyi Kozaków, Jenerał-Major *Janow*, Dowódzca 2-jej Brygady 1-jej Dywizyi Gwardyi Lekkiej Jazdy, z pozostaniem też Dowódzca Półku.

W Najwyższym Ukazie, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 5-go Października, wyrażono:

„W 1844 roku został urządzony w St. Petersburgu, za NASZEM zezwoleniem, Zakład Stowarzyszenia Sióstr Miłosierdzia, na pamiątkę spoczywającej w Bogu Córki NASZEJ, WIELKIEJ KSIĘŻNY ALEXANDRY NIKOLAJEWNY. Chcąc temu Zakładowi, który w dobroczynnych swoich działaniach tak jest odpowiedni duchowi prawdziwej Nauki Chrześcijańskiej, i ze względu połączonej z nim pamiątki, tak drogi rodzicielskiemu Sercu NASZEMU, nadać byt trwały i na pewnych zasadach oparty, utwierdziliśmy osobną dla niego, w Radzie Państwa rozpatrzoną Ustawę. Przesyłając Rządzącemu Senatowi tę Ustawę, wraz z należącymi do niej annexami, Rozkazujemy przyprowadzić ją do należytego wypełnienia.“

17-го Октября сего года останется незабвенным в летописях образования живущих в Ресии Евреевъ, по случаю послѣдовавшаго въ этотъ день открытія двухъ первыхъ классовъ новоучрежденнаго въ Вильнѣ Раввинскаго Училища, котораго такъ называемые приготовительные классы открыты были, по распоряженію Министерства Народнаго Просвѣщенія, еще въ минувшемъ году. Въ 10 часовъ утра 17-го Октября ученики трехъ приготовительныхъ классовъ вмѣстѣ съ Учительми своими и Директоромъ Училища собрались въ предназначенный для сего залъ, куда въ слѣдъ за тѣмъ прибыли также приглашавшіе къ сему торжеству Училищныя Члены и многие изъ почетнѣйшихъ Евреевъ. По прибытіи Г. Попечителя Вѣлорусскаго Учебнаго Округа, хоръ Еврейскихъ пѣвчихъ подъ руководствомъ кантора новоустроенной въ Вильнѣ молитвенной школы пропѣлъ на Еврейскомъ языкѣ молитву о пруссѣвнн Раввинскаго училища. По окончаніи молитвы, Директоръ Училища прочелъ краткій отчетъ о цѣляхъ учрежденія сего заведенія и первыхъ успѣхахъ онаго, а потомъ Цензоръ Еврейскихъ книгъ Почетный Гражданинъ *Тугенгольдъ*, въ произнесенной имъ на Нѣмецкомъ языкѣ рѣчи, объявилъ Единоверцамъ своимъ, что благодѣтельное Правительство, учрежденіемъ Раввинскихъ училищъ, не только не нарушаетъ основннхъ законовъ Еврейскаго народа, но, напротивъ того, устройствомъ этихъ Училищъ, предназначенныхъ для приготовленія образованныхъ наставниковъ и проповѣдниковъ Еврейской вѣры, оказываетъ оной особое покровительство. За симъ, по прочтеніи Секретаремъ Педагогическаго Совѣта Училища списка учениковъ трехъ приготовительныхъ классовъ онаго, кои, при отличномъ поведеніи, оказали превосходные успѣхи въ наукахъ, розданы были Г. Попечителемъ Округа назначенныя имъ награды, а послѣ сего Еврейскіе пѣвчіе пропѣли молитву о благоденствіи Государя Императора и всего Августѣйшаго дома и заключили переведеннымъ на Еврейскій языкъ народнымъ кантомъ: „*Боже, Царя храни!*“

Изъ числа отличнѣйшихъ по поведенію и успѣхамъ учениковъ награждены:

а) Книжками:

I. Класса. Пророковъ Самуиль. Шкляверъ Херсаенъ. *II. Класса.* Геникесъ Лазаръ. Финъ Симсонъ. Гельперъ Бейнесъ. *III. Класса.* Герштейнъ Юнашъ. Канцель Хаимъ.

б) Похвальными листами:

I. Класса. Гинцбергъ Абель. Стелсель Еліашъ, Залкиндъ Еліашъ. *II. Класса.* Гордонъ Аріанъ, Залдербергъ Левинъ. *III. Класса.* Вильковиръ Юсифъ. Пренскій Симонъ.

и в) Объявленіемъ публичной похвалы:

III. Класса. Гордонъ Бейрахъ.

Пинскъ, 1 Октября.

15 го Сентября с. г. скончался въ Луницѣ, имѣній Князей Любецкихъ, въ Пинскомъ Уѣздѣ, Кс. Павелъ *Гениушъ*, мѣстный Капеллавъ, прежде старшій Картузскаго Монастыря въ Березѣ, потомъ Бенедиктинскій Приоръ, и въ теченіе семи лѣтъ приходскій Пасторъ въ Старыхъ Трокахъ. Друзья и знакомые проводили его въ могилу. Смирный, тихій, евангелически добродѣтелями исполненный, покойный всѣ дни своей жизни посвящалъ священной службѣ духовнаго своего сана, свободныя же минуты обращалъ на упражненіе въ наукахъ. Будучи знатокомъ древнихъ языковъ, онъ переводилъ сочиненія Святыхъ Отцовъ, которыхъ значительную часть оставилъ въ рукописи. Занимаясь естественною исторіею, преимущественно же ботаникою собралъ и составилъ туземный гербарій. *Гениушъ* жилъ не болѣе 50 лѣтъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 2 Ноября.

Проповѣствія въ Вильнѣ обращаютъ здѣсь на себя всеобщее вниманіе. Третьяго дня, въ національномъ собраніи, лѣвая сторона, предводимая депутатомъ Валь-

Дзичъ 17 Паўдзiernика року таражнѣjšаго позоставіе паміятнымъ в историі ошвеченія мешкаjących в Росыі Зыдѡвъ, з powodu отваренія в рзечонымъ dniu двѡхъ пiерwszych klass nowo załozonej в Wilnie Rabbinskij Szkoły, którj tak zwane przygotowawcze klasy, otwarte zostały, z rozporządzenia Ministerstwa Narodowego Oświecenia, jeszcze w roku minionym. O godzinie 10 z rana, 17 Października, uczniowie trzech klass przygotowawczych, razem ze swoimi nauczycielami i Dyrektorem Szkoły, zgromadzili się do przeznaczonj na ten cel sali, dokąd teź następnie przybyli zaproszeni na tę uroczystość Urzędnicy Szkolni. jako teź wielu ze znaczniejszych Starożakanych. Po przybyciu P. Kuratora Białoruskiego Okręgu Naukowego, chor śpiewaków Żydowskich, pod przewodnictwem Kantora nowo urządzonego в Wilnie Domu Modlitwy, odśpiewał в języku hebrajskim modlitwę о powożenie Szkoły Rabbinskij. Po ukonczoniu modlitw, Dyrektor Szkoły odczytał krótkie zdanie sprawy о celu urządzania tego zakładu i piewszych jego postęпах, а następnie Cenzor xiąg hebrajskich, Почетны Hraždanin *Tugenhold*, в mowie по niemiecku mianuj, objaśnił swoim spólwyznawcom, że Rząd dobroczynny przez założenie Szkół Rabbinskiх, nie tylko nie narusza zasadniczych praw ludu hebrajskiego, ale owszem przez urządzenie tych Szkół, przeznaczonych dla przygotowawczego kształcenia nauczycieli i kaznodziej Hebrajskiej wiary, okazuje dla nićj szczególową opiekę. Nakoniec, po odczytanіu przez Sekretarza Pedagogicznj Rady Szkolnej listy uczniów trzech jej klass przygotowawczych, którzy, przy wrowych obyczajach, okazali celujące postępy в naukach, rozdane zostały przez P. Kuratora Okręgu przeznaczone dla nich nagrody; poczem śpiewacy Żydowscy, odśpiewali modlitwę за помыслиноś Najjaśniejšаго Cesarza Jego Mości i całego Najjaśniejšаго domu, którą zakonczył в hebrajskim języku kant narodowy: „*Boże, zachowaj Cesarza!*“

Z liczby celujących obyczajami i postęпом в naukach uczniów otrzymali nagrody:

a) W xiążkach:

I. klasy: Prorokow Samuel. Szklawer Chersaen. *II. klasy.* Henikes Lazar. Fin Simson. Helpern Bejnness. *III. klasy.* Hersztejn Jonas. Kancel Chaim.

b) W listach pochwalnych:

I. klasy. Hincberg Abel. Stelsel Elias. Zalkind Elias. *II. klasy.* Gordon Arian. Zalderberg Lewin. *III. klasy.* Wilkowir Józef. Prenski Simon.

c) Oświadczenie publicznej pochwały:

III. klasy. Gordon Bejrach.

Pińsk, 1 października.

Dnia 15 Września b. r. umarł в Łunicie, majątności Xiągat Lubeckich, в Powiecie tutejszym, X. Paweł *Gieniusz*, Kapelan miejscowy, niegdysъ Przełożony pustelniczego klasztoru Kartuzów в Beresie, później Przeor OO. Benedyktynów в Starych Trokach i Proboszcz tamiecznej Parafii przez lat siedem. Głęboka boleść przyjaciół i znajomych towaryszыły mu do grobu. Skromny, cichy, pełen enót Ewangelicznych, wszystkie dni swoje poświęcał świętym obowiązkom swojego stanu, а в wolnych chwilach oddawał się naukom. Między innymi, znając gruntownie języki starożytne, zajmował się przekładem Ojców Kościoła, których część znaczną в rękopismie zstawił, а oraz głębił badacz historiі naturalnej, а mianowicie Botaniki, zebrał i ułożył bogaty Zielnik Krajowy. Przeżył nie pełna lat pięćdziesiąt.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, 1 listopada.

Wypadki в Wiedniu zwracają tutaj powszechną uwagę. Onegdaj, в Zgromadzeniu Narodowym, Lewa Strona, kierowana przez deputowanego Waldeck, podała wniosek,

декомъ, предложила потребовать, чтобы министерство употребило все силы и средства государственныя въ пользу жителей Вѣны; но это предложение, послѣ жаркихъ споровъ, было отринуто 230 ю голосами противъ 113-ти. Равнообразно было отринуто (181 голосомъ противъ 164) предложение Дункера требовать этой помощи у центральной власти Германіи.

— Въ тотъ же день и вечеръ важныя волненія произошли въ городѣ; чернь хотѣла заставить сеймъ сдѣлать постановленіе о доставленіи помощи Вѣнѣ; она окружила зданіе засѣданій, но наконецъ толпы были разогнаны городской гвардіею. Но такъ какъ сія послѣдняя слишкомъ запоздала въ предпріятіи мѣръ для предупрежденія смуты, что могла удобно исполнить; то министры внутреннихъ дѣлъ издали прокламацію, объявляя, что въ подобномъ случаѣ, если бы городская гвардія снова запоздала въ исполненіи прямой своей обязанности къ поддержанію порядка, будутъ призваны съ этою цѣлію войска, на основаніи 78-ст. учрежденія городской гвардіи.

— Министръ фонъ-Ифуэль вышелъ въ отставку, и образованіе новаго министерства поручено графу Бранденбургу. Генералъ-лейтенантъ графъ Бранденбургъ командовалъ донынѣ 6-мъ армейскимъ корпусомъ, стоящимъ въ Силезіи.

— Сеймъ избралъ своимъ президентомъ вице-президента Г. Уируха, на мѣсто Г. Грабовъ, подавшаго въ отставку.

— Вчера заболѣло здѣсь холерою только 2 чел. По сегодняшнее число вообще заболѣло 2,338 чел., изъ которыхъ 1,501 умерли, 666 выздоровѣло, осталось больныхъ 171 чел.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 30 Октября.

Вотъ дальнѣйшія подробности о событіяхъ, предшествовавшихъ сдачѣ Вѣны:

Изъ Гидинга (подъ самою Вѣною, подлѣ Шенбрунна) сообщаютъ отъ 29 числа слѣдующее: „Однимъ изъ ужаснѣйшихъ дней для Вѣны былъ вчерашній. Съ 10-ти часовъ утра до полуночи гремѣла пушечная пальба. Послѣ жаркаго боя, линіи были взяты приступомъ на многихъ пунктахъ. Въ 7 часовъ вечера предметія загорѣлись въ четырехъ мѣстахъ а именно въ Виденъ и Ландштрассе; тамъ сгорѣло около 30—40 домовъ. При этомъ непрерывно продолжалась пушечная и ружейная пальба, которой вспышки ясно были видны ночью; при свѣтѣ пожара можно было видѣть побѣдоносное наступленіе войска. Въ 11 часовъ ночи ничего еще не было рѣшено, а войска все болѣе и болѣе подвигались впередъ. Начальникъ національной гвардіи Мессингаузеръ объявилъ городъ состоящимъ подлѣ военными законами (Standrecht) и угрожалъ смертию всякому, кто запертъ у себя дома и не возьметъ въ руки оружія. Та же самая участь угрожаетъ со стороны князя Виндшгреца, который приказалъ, въ изданной имъ прокламаціи, чтобы все двери и окна были заперты и никто не являлся съ оружіемъ. Можно себя вообразить ужасное положеніе города и жителей находящихъ между двумя огнями. Если городъ не сдастся сегодня, то подвергнется самой жестокой бомбардировкѣ. Войска заняло уже два предместья и находится на гласисѣ въ 3—400 шагахъ отъ городской стѣны.

Изъ Рагборга, отъ 30 Октября, пишутъ, что съ прибывшими туда проѣзжими получено извѣстіе о занятіи вчерашняго числа Иеллашичемъ предметія Леопольдштадта, а Виндшгрецомъ Маріи-Гильфа. Вечеру было заключено перемиріе, которое должно было продолжаться до 10-ти часовъ вечера нынѣшняго числа. Предметія все еще горятъ. Въ Флорисдорфѣ можно было вчера ввечеру читать при свѣтѣ пожара.

— Извѣстія изъ Вѣны, 30-го числа, полученныя чрезвычайнымъ путемъ, сообщаютъ слѣдующее:

„Прибывшая вчера въ главную квартиру князя Виндшгреца депутація городского совѣта, состоящая изъ членовъ означеннаго совѣта и изъ депутатовъ національной гвардіи, не принесла еще съ собою согласія на безусловную сдачу; но просила объ измѣненіи постановленныя фельдмаршаломъ условій; а какъ все условія были отвергнуты, то объявила что городъ рѣшился защищаться; нѣкоторые однако же изъ этихъ депутатовъ не возвратились въ городъ.

Князь Виндшгрецъ, не желая усугублять бѣдственнаго положенія жителей, приказалъ приостановить

абы žáдаѣ отъ Министерства нѣзвѣщія всысткихъ силъ и средствъ паństwa на korzyść mieszkańców Wiednia. Wniosek ten, po żywychъ rozprawachъ, został odrzucony 230 głosami przeciw 113. Również odrzucono (181 głosami przeciw 164) wniosekъ Dunkera, aby žádaѣ tej pomocy od Centralnej Władzy Niemieckiej.

— Tegoż dnia i wieczora ważne zaburzenia zaszły w stolicy. Pospólstwo chciało zmusić Sejm do przyjęcia wniosku o pomoc Wiedniowi; obiegło lokalъ posiedzenъ, i ledwo nakoniecъ tłumy zostały rozpedzone przez milicyя miejską. Gdy wszakże ta ostatnia niedość wczesnie przedsięwzięła środki ku zapobieżeniu rozruchomъ, co było rzeczą łatwą; Minister spraw wewnętrznychъ wydał odezwebę zapowiadającъ, że nadal w podobnymъ przypadku, jeżeliby milicyя znowu zaniedbała się w pełnieniu swej powinności ku utrzymaniu porządku, będą w tymъ celu przywołane wojska, na mocy 78 art. Regulaminu Milicyi.

— Prezesъ Ministrów Pfuel, podał się do dymissyi, a utworzenie nowego gabinetu poruczone zostało Generalъ-Porucznikowi Hrabieciu Brandenbурg, który dowodził dotychczasъ szóstymъ korpusemъ wojsk, stojącymъ w Szląsku.

— Sejmъ obrałъ swoimъ Prezesemъ, Wice-Prezesa P. Unruh, na miejsce P. Grabow, który просилъ o dymissyя.

— Wczorajъ zapadły tu na cholereę tylko już 2 osoby. Do dnia dzisiejszego zachorowało w ogóle 2,338 osób, z tychъ umarło 1,501, wyzdrowiało 666, pozostaje chorychъ 171.

A U S T R I A.

Wieden, 30 października.

Oto są dalsze szczegóły o wypadkachъ, poprzedzającychъ poddanie się Wiednia:

Z Giffzing (pod samymъ Wiedniem, blisko Schönbrunn), pisać pod d. 29 co następuje: „Jednymъ zъ najokropniejszychъ dni dla Wiednia, byłъ dzień wczorajszy. Od godziny dziesiątej z rana do samej północy bezъ przestannia grzmiały armaty. Po zaciętymъ boju, linie niemieckie zostały zdobyte szturmemъ na wielu punktachъ. O godzinie 7-jej wieczoremъ zapaliły się przedmieścia we czterechъ miejscachъ, a mianowicie na Widen i Landstrasse, gdzie zgorzało około 30—40 domów. Tymczasemъ nie ustawało strzelanie zъ działъ i broni ręcznej, którego błyski wyraźnie dawały się tu widzieć w pomroce nocnej; przy świetle zaś pożaru można było dostrzedzъ zwycięskie posuwanie się wojska. O godzinie 11-jej w nocy, los bitwy nie byłъ jeszcze rozstrzygnięty; wojska jednakże postępowały naprzódъ. Naczelnikъ gwardyi narodowej, Messenbauer, ogłosiłъ w mieście prawo wojenne (Standrecht), i zagroziłъ śmiercią każdemu, który się zamknął w swymъ domu, albo się nie wziął do broni. Z drugiej strony, Xiążę Windischgrätz, w wydanej odezwie rozkazałъ, także pod karą śmierci, aby wszystkie drzwi i okna były zamknięte, i aby niktъ nie śmiałъ pokazywać się zbrojno. Łatwo jest wystawić sobie okropny stanъ miasta i mieszkańców, znajdującychъ się tymъ sposobemъ między dwoma ogniami. Jeśli Wieden nie podda się dzisiaj (d. 29), tedy ulegnie straszному bombardowaniu. Wojsko zajęło już dwa przedmieścia i zajmuje stanowisko na stoku o 3—400 kroków od murówъ miasta.

Z Raciborza, pod d. 30 października, pisać, że przezъ przybyłychъ tamъ podróżnychъ otrzymano wiadomośćъ o zajęciu dnia poprzedzającego dwóchъ przedmieść: przezъ Jellachczyя Leopoldstadtu, a przezъ Windischgrätzа Marienhilfu. Wczorajъ zawarte zostało zawieszenie broni, które miało trwać aż do godziny dziesiątejъ wieczoremъ dnia dzisiejszego. Przedmieścia ciągle się palą. We Florisdorfъ można było wczorajъ czytać przy łonie pożaru.

— Wiadomości wprostъ z Wiednia, z d. 30, otrzymane drogą nadzwyczajną, donoszą co następuje:

„Deputacyя Rady Miejskiej, która przybyła 29-go Października, z rana, do głównejъ kwatery Xięcia Windischgrätz, złożona zъ członkówъ tejże Rady i zъ deputowanychъ gwardyi narodowej, nie przyniosła jeszcze zъ sobą prostego i bezwarunkowego poddania się, žádadającъ modyfikacyi warunkówъ, oznaczonychъ przezъ Głównodowodzącego; w skutku zaś odrzucenia przezeńъ wszelkichъ warunkówъ, oświadczyła, że miasto będzie bronić się do ostatka. Kilku jednakże zъ tychъ deputowanychъ nie wróciło wcale do miasta.

Xiążę Windischgrätz, nie chcącъ pomnażaćъ nieszczęść, kazałъ wstrzymaćъ atakъ na miasto, jednakże wojska jego

атаку на городъ, отдалъ однако же приказаніе сосредоточить отряды и двинуться къ предметямъ. Правый флангъ, состоявшій подъ начальствомъ генерала Гартлиба, слѣдовалъ чрезъ гласисъ до церкви св. Карла и Политехническаго Института; потомъ войска заняли позицію предъ Кертенскимъ въздомъ, а лѣвый флангъ двинулся чрезъ заставы Геригальсъ и Верингъ до Альсербаха. Между тѣмъ, одна колонна, слѣдуя вдоль Дуная чрезъ предметъ Россая, поставила баттарего въ 800 шагахъ, отъ стараго города. Въ ночь, эти двѣ колонны заняли гласисъ, противъ Шоттентора. Депутация возвратилась въ городъ.

Городской совѣтъ потребовалъ коменданта города и баталіонныхъ командировъ національной гвардіи. Когда Мессенгаузеръ объявилъ, что хотя и можно еще защищаться, но безъ успѣха; большинство военного совѣта подало мнѣніе сдать; въ слѣдствіе чего городской совѣтъ постановилъ, отправить депутацию къ князю Виндингреу, съ объявленіемъ, что городъ сдается безусловно. Приклеенная на стѣнахъ домовъ прокламація извѣстила о томъ жителей. Депутация прибыла въ главную квартиру 30 Октября утромъ, и представила объявленіе о сдачѣ, причемъ просила князя Виндингреа содѣйствовать мѣстному начальству и привести въ исполненіе мѣры на счетъ отобранія у черни оружія Главнокомандующій отъ командировалъ для сего генерала Гордона. Отряды регулярно-вооруженные уже положили оружіе; требуемые заложники прибыли и помѣщены въ Шенбруннъ.

Изъ города получено извѣстіе, что національная гвардія удержала чернь отъ нападенія на дворецъ, и что раненый генералъ Бемъ лежитъ въ трактирѣ „Лондонъ“.

Усмиря такимъ образомъ Вѣну, князь Виндингрецъ обратилъ вниманіе свой на венгерскую армію. Кажется, въ слѣдствіе вчерашней его рекогносцировки, сдѣлалось извѣстно, что венгерская армія приблизилась и стояла недалеко отъ Швехата. Извѣстія о числѣ ея различны; показываютъ отъ 14 до 28,000 чел. Но кажется, между тѣмъ, что у ней есть многочисленная артиллерія. Главнокомандующій, въ слѣдствіе сихъ даннхъ, собралъ корпусъ отъ 35 до 40,000 чел. со всею кавалерією и достаточною артиллерією, и двинулся нынѣ утромъ на встрѣчу венгерской арміи, рѣшившись атаковать ее и прогнать за границу.

Въ Берлинѣ получены, 2-го Ноября, слѣдующія извѣстія о происшествіяхъ въ Вѣнѣ: „Венгерцы разбиты 30 числа. У нихъ были 24 пушки, пять баталіоновъ регулярныхъ войскъ, всего отъ 18 до 20-ти тысячъ человекъ. Противъ нихъ послано было отъ 16 до 18,000 чел., съ 60-ю пушками и 42 эскадронами кавалеріи. Начальство надъ сею армією было поручено Бану. Главное дѣло ограничилось дѣйствіемъ артиллеріи. Императорская кавалерія, которой поручено было обойти Венгерцевъ, и отрезать имъ отступленіе, опоздала. Князь Лихтенштейнъ преслѣдовалъ ихъ 31 числа съ 4,000 чел. Того же дня, отправлена пѣхота въ Вѣнскій Нейштадтъ, чтобъ отбить новое нападеніе Венгерцевъ, которые впрочемъ перешли обратно чрезъ Лейту. Между тѣмъ, какъ происходило сраженіе съ Венгерцами, Вѣнскіе мятежники, большею частію уже обезоруженные, вновь взяли за оружіе, не выдавали обѣщанныхъ заложниковъ, не уступали пушекъ, и производили сильный огонь по Императорскимъ войскамъ. Въ слѣдствіе этого Императорскія войска всю ночь стрѣляли по предметямъ Лерхенфельдъ и Маріа-Гильфъ, бросивъ туда болѣе ста малыхъ, незажигательныхъ бомбъ, а между тѣмъ мятежники сигналами съ башни церкви св. Стефана звали на помощь Венгерцевъ. Бемъ, сказываютъ, вновь явился среди сражающихся, и ободрялъ ихъ вѣстовыми рѣчами; но когда узнали въ городѣ о пораженіи Венгерцевъ, явилась ночью къ фельдмаршалу новая депутация, и донесла ему, что городъ сдается на произволь его. Вооруженныя шайки и тогда не хотѣли сдаться, и въ полдень бомбардировка предметъ возобновилась. (См. ниже.)

— Венгерцы, какъ пишутъ, хотѣли раздѣлить и разбить корпуса Яеллашича и Виндингреца, напавъ на правый флангъ перваго, и на лѣвый послѣдняго. Въ то самое время произвелъ бы на сіи корпусы атаку начальникъ вѣнскихъ мятежниковъ, Мессенгаузеръ.

отринули приказъ сконцентрированія силъ и послушанія себѣ въ предмѣстіи. Правое скrzyдло, доводимое черезъ генерала Хартлиба, поступило черезъ гласисъ до церкви св. Карла и Института Политехническаго; потомъ заняло позицію предъ брамоу Карынтыю. На левомъ скrzyдлѣ, послано было черезъ рогатки Хернхальсъ и Вѣрингъ до Альсербаха, гдѣ тѣмъ временемъ одна колонна, посядая себѣ вдоль Дуная, чрезъ предмѣстіе Россая, поставила баттарю въ 800 шагахъ отъ валовъ стараго miasta. Вночь, обѣ колонны достали се на стѣк miasta, напроцивъ браму Шоттенторъ. Тѣмъ временемъ депутация вѣрнула до miasta.

Радa Miejska wezwala do siebie Kommandanta miasta i dowodzacych batalionami gwardii narodowej. Gdy Messenhauser oznajmil, ze mozna wprawdzie jeszcze stawic opor, ale juz bez pomyslnego skutku, wiekszosc rady wojskowej oswiadczyła sie za poddaniem.

Радa Miejska uchwalila, ze deputacja z jej grona nada sie do Xiecia Windischgrätz, z oznajmieniem, ze miasto podda sie bezwarunkowo. Odezwa przylepiona na murach miasta zawiadomila o tem lud, a deputacja przybyla do glownej kwatery, 30 pazdziernika z rana, ostateczne poddanie miasta z soba przyniosla; przyczem upraszala takze Xiecia Windischgrätz, o wspieranie wzladz Miejskich w doprowadzeniu do skutku srodkow, zmierzajacych do rozbrojenia proletariatu. Glownodowodzacy wyznaczył w tym celu Jenerala Gordona. Oddzialy regularnie uzbrojone juz byly zlozily bron; zadanі zakladnicoy przybyli i zatrzymani sa w zamku Schönbrunn.

Z miasta otrzymano wiadomosc, ze gwardya narodowa wstrzymala pospolstwo od napadu na palac Cesarski, i ze Jenerał Bem lezy raniony w hotelu Londyński.

Успокоивши тымъ способомъ Вiedenъ, Xіаже Windischgrätz зwrócił увагу на армію Вѣггерскa. Здає се, же в skutek wczorajszego jego rekonesansu, dowiedziano sie, ze wojsko Węgierskie zbliżyło sie i stanęło niedaleko od Schwechat. Wiadomosci o liczbie jego brznią rozmaicie; podaja ja od 14—28,000 ludzi. Здає се также, же ма dosyc liczna artyllerya. Glownodowodzacy, w skutek tych wiadomosci, zgramadzil korpus od 35—40,000, z cala jazda i dostateczna iloscia artylleryi, i wyruszyl dzisiaj rano na spotkanie armii Węgierskiej, z postanowieniem obrony na nią i odparcia za granice.

В Берлинѣ получено, 2 listopada, наступне wiadomosci o dalszych wypadkach w Wiedniu, w dniach 30 i 31 pazdziernika: „Węgrzy porażeni zostali d. 30 pazdziernika. Wojsko ich liczyło pięć batalionów regularnego wojska, w ogóle od 18—20,000 ludzi i 24 dział. Przeciwko nim wysłano od 16—18,000 ludzi z 60 działami i 42 szwadronami jazdy. Dowództwo nad całą tą armią miał Ban Jellacycz. Glówna rozprawa ograniczyła się działaniami artylleryi. Jazda Cesarska, której poruczono by to obejść Węgrów i przeciąć im odwrót, spóźniła się. Xіаже Lichtenstein ścigał ich d. 31 pazdziernika na czele 4 000 ludzi. Tegoż dnia wysłana została piechota do Wiedeńskiego Neustadt, celem odparcia nowego napadu Węgrów, którzy zresztą cofnęli się za Lejtę. Podczas gdy bitwa toczyła się z Węgrami, rokoszanie Wiedeńscy, po większej części już rozbrojeni, znowu się rzucili do broni, odmówili wyodania obiecanych zakładników, nie ustępowali dział i rozpoczęli znowu rżesisty ogień na wojska Cesarskie. W skutek tego, wojska Cesarskie przez całą noc strzelaly do przedmiesc Lerchenfeld i Marienhulf, rzucivszy tam przeszło sto malych, niepalacych bomb; tymczasem zaś rokoszanie, za pomoca sygnalów z wieży sw. Stefana, wzywali Węgrów na pomoc. Bem, powiadajac, znowu się ukazal w posród walczacych i zapalal ich szalonemi mowami; ale skoro się dowiedziano w mieście o porażce Węgrów, przybyla w nocy, do Xiecia Windischgrätz, nowa deputacja, i zawiadomila go znowu, ze miasto здає się na łaskę i niełaskę. Atoli zbrojne tłumy i wówczas jeszcze poddać się nie chcieli; tak, iż o południu d. 31, rozpoczęło się znowu bombardowanie przedmiesc. (Ob. niżej).

— Węgrzy, jak piszą, chcieli rozdzielić i porażić oddzielnie korpusy Jellacycza i Windischgrätz, uderzywszy na prawe skrzydło pierwszego a na lewe ostatniego. W tymże samym czasie, ze strony miasta, miał uderzyć na oba te korpusy nacelnik Wiedeńskich rokoszan, Messenhauser.

— Лица, которыхъ выдачи требовалъ князь Виндингрецъ, суть (по Силезскимъ газетамъ): депутатъ на сеймъ, докторъ Шютте, венгерскій помощникъ статсъ-секретаря Пульскій, который, какъ слышно, находится въ Вѣнѣ, и бывшій польскій генералъ Бемъ.

— Изъ Тироля получены важныя извѣстія. Безначаліе, господствующее въ Вѣнѣ, и опасеніе новой войны въ Италиі, угрожающей отъдѣленіемъ италянскіе части Тироля, заставили жителей сей области просить центральную власть во Франкфуртѣ о присылкѣ комиссара, для управленія Тиролемъ въ согласіи съ тамошнимъ сеймомъ.

Извѣстія изъ Песта отъ 22 и изъ Пресбурга отъ 25 Октября. Косутъ отправился въ армию, къ которой присоединилъ значительныя отряды народнаго ополченія. Полковникъ Симоничъ, въ челѣ 10,000 чел. галиційскихъ волонтеровъ, ворвался въ Тренчинскій комитатъ; противъ него назначенъ отрядъ венгерской арміи. Изъ Темесвара и южной Венгріи получены неблагоприятныя для Маждаровъ извѣстія.

Въ *Journal de St.-Petersbourg*, отъ 28 Октября (9 Ноября), сообщаютъ слѣдующія извѣстія полученныя чрезвычайнымъ путемъ:

„Вѣна, 1 Ноября. Сегодня произошло окончательное занятіе собственнаго г. Вѣны и всѣхъ его предмѣстій войсками Е. В. Императора Австрійскаго.

„Жители Вѣны, какъ было говорено, воспользовались приближеніемъ Венгерцевъ и возобновили непріятельскія дѣйствія. Послѣ такого шломотства, князь Виндингрецъ, рѣшился принять самыя энергическія мѣры и, вочтобы ни стало, овладѣть городомъ.

„Бомбы и конгревовыя ракеты были брошены на предмѣстїи Видень, Марія-Гильфъ и новый Лерхенфельдъ. Черезъ нѣсколько времени, бѣгли знамена, бывшія условнымъ знакомъ покорности, уже развѣвались надъ церквами и вѣжными укрѣпленіями этихъ предмѣстій. Тѣ же знаки покорности были выставлены на валахъ внутренняго города, и, въ то же время, шло сорокъ тележекъ, наполненныхъ оружіемъ, и нѣсколько пушекъ были выданы военному начальству въ Шенбруннѣ. Такія обстоятельства, повидимому, свидѣтельствовали, что, на этотъ разъ, городъ дѣйствительно покоряется. Колонны получили приказаніе войти въ него по начертанному плану. Въ самомъ дѣлѣ, они зашли ворота предмѣстій, не встрѣтивъ сопротивленія. Не то было въ собственно-называемомъ городѣ. При видѣ колоннъ, выходившихъ на гласисъ, отъ 1500 до 2000 студентовъ и пролетаріевъ, стоявшихъ на валахъ, сорвали бѣлыя апамена; и батареи городскихъ валовъ встрѣтили Императорскія войска гранатами и картечью.

„Этотъ новый актъ шломотства не позволялъ болше колебаться въ употребленіи силы. Батареи мортиръ и станки конгревовыхъ ракетъ, немедленно приведенныя въ дѣйствіе, осыпали городъ, особенно университетскій кварталъ, градомъ ракетъ и зажигательныхъ ядеръ всякаго рода. Въ эту минуту замѣчено въ окрестностяхъ Императорскаго дворца сильное пламя. Инсурренты выполнили свою угрозу, зажегши горючія вещества, натасканныя ими ко дворцу. Къ счастью, гнущее намѣреніе злодѣевъ удалось не исполнѣ. Благодаря перемѣнѣ, внезапно происшедшей въ направленіи вѣтра, огонь, охватившій дворцовую бібліотеку, пощадилъ Императорское жилище. Пожаръ перешелъ на соседнюю церковь Августинцевъ, колокольня которой съ трескомъ обрушилась. Въ бібліотекѣ сорвали куполь и кровля. Уничуждено, нѣсколько вреда нанесено драгоцѣнному собранію книгъ. Видя это изступленіе варварство, честь избрѣтенія котораго должно, кажется, приписать единкомъ-извѣстному А-ру Шютте, войска составили изъ себя, передъ воротами дворца (*Burg-Thor*), боевую колонну. Артиллерія разбилъ ворота, и баталіонъ *Kaiser* ударилъ туда въ штыки, и въ то же время, Каринтійскія и Шоттенскія ворота равномерно разбиты артиллерією, и въ штыки проникли другія боевыя колонны. Повидимому, сопротивленіе было незначительное. Мятѣжники, студенты и пролетаріи, отбѣжавшіе сперва въ университетскому кварталу и, безъ сомнѣній, натаскавшие гранатами и ракетами, направивши на этотъ пунктъ, оставили его и удалились въ Залдигрисскія казармы, лежащія на Гайбокомъ Рвѣ (*Tiefen-Graben*), близъ Элендскаго бастиона. Тамъ они остаются и сегодня, не производя,

— Особы которыхъ выдачи žáдалъ Князь Windischgrätz са (подлугъ газетъ *Szlaskich*): Deputowany на Sejm, Doktor, *Schulte*, Węgierski Pomocnik Sekretarza Stanu *Pulsky*, który, jakъ слышало, znajduje się w Wiedniu, i Były Polski Generał *Bem*.

— Зъ Тироля, otrzymano ważne wiadomości. Bezrząd panujący w Wiedniu, jako też bożani nowej wojny we Włoszech, grożącъ odpadnięciemъ Włoskiej części Tyrolu, skłoniły mieszkańcówъ tej krajiny do proszenia Centralnej Władzy we Frankfurcie, o przysłanie Kommissarza dla rządzenia Tyrolemъ w porozumieniu zъ tamiecznymъ Sejmemъ.

Wiadomości zъ Węgier dochodzą: zъ Pesztъ do 22, zъ Preszburga do 25 października. Kossuth udał się do armii, do której skierowałъ массы włościan, zwerbowane по rozmaitychъ Komitatachъ. Półkownikъ Simonicz, na czele 10,000 Galicyanów, wkroczył do Komitatu Trzezińskiego; posłano przeciwъ niemu oddziałъ armii Węgierskiej. Zъ Temeswaru i południowychъ Węgier odebrano niepomyślne dla Madziarów wiadomości.

Journal de St. Petersbourg, zъ 28 października (9 listopada), zawiera następujące wiadomości zъ Wiednia, otrzymane drogą nadzwyczajną:

„Wiedn, 1 listopada. Dziś nastąpiło ostateczne zajęcie właściwego miasta Wiednia i wszystkichъ jego przedmieści, przezъ wojska N. Cesarza Austriackiego.

„Jakъ się domyślano, Wiedeńczycy skorzystali ze zbliżenia się Węgrów, dla wszczęcia na nowo zaczepnychъ krokówъ. Po takimъ wiarłomstwie, Kнязь Windischgrätz postanowiłъ jącъ się najsurowszychъ środkówъ, i cobykolwiek kosztować miało, stać się panemъ miasta.

„Bomby i rache kongrewskie zostały rzucone на przedmieścia Wieden, Marienhilf i Neudrehensfeld. Wkrótce ukazały się на kościołachъ i walachъ zewnętrznychъ chorągwie białe на znakъ poddania się. Takieżъ znaki zatknęto на murachъ miasta wewnętrznego, i wъ tymże czasie kilkadziesiątъ wozówъ zъ bronią i kilka działъ oddane zostały władzy wojskowej wъ Schöubrunni. Wszystkie to zdawało się zapowiadać, że tą razą poddanie się było szczere. Kolumny wojskъ odebrały rozkazъ wejść do miasta według umowy; jakożъ bramy przedmieści zajęły bezъ oporu. Ale nie takъ się rzeczъ miała wъ mieście właściwymъ. Na widokъ kolumnъ wchodzącychъ на stoki, chorągwie białe zostały zerwane przezъ 1,500 до 2,000 studentówъ i proletaryuszów, stojącychъ на walachъ, a baterye przywitały wchodzące wojska Cesarские granatami i hartaczami.

„Ten nowy aktъ wiarłomstwa nie pozwalałъ jużъ wahać się wъ użyciuъ siły. Zagrzmiały baterye moździerzowe i kongrewskie, osypującъ grademъ racъ i kulъ palącychъ miasto, a szczególnie dzielnicę Uniwersytetu. Wъ tejże chwili urzeczono wybuchające płomień wъ blizkości zamku Cesarского. Buntownicy, którzy się odgrazali, że zniszczą ten zamekъ за pierwszą bombą rzuconą do miasta, wykonali swe groźby i zapalili nagromadzone dokola materiały palne. Szczęściemъ ichъ zhradniczy замыселъ nie wziąłъ zupełnego skutku. Pożar, który się byłъ zacząłъ odъ Biblioteki Dworskiej, przezъ nagłą zmianę wiatru, oszczędziłъ mieszkanie Cesarские, a rzuciłъ się на przyległy kościółъ Augustyanów, którego wieża zawaliła się zъ okropnymъ łoskotemъ. Wъ Bibliotece zgorzała kopuła i dach; nie wiadome są jeszcze szkody, jakie mógłъ ponieśćъ szacowny хіего-збіръ. Na widokъ tego aktu barbarzyństwa, który zresztą, jakъ się zdaje, przypisaćъ należy nauce nauczaniomъ zbytъ sławnego Doktora Schulte, wojska stanęły wъ szyку bojowymъ przedъ Bramą Zamkową (*Burg-Thor*). Artillerya wysadziła brame, a баталіонъ zъ полку „Kaiser“, rzuciłъ się przezъ nią на багнеты; tymieżъ sposobemъ inne kolumny wpadły przezъ wyłamane kulami bramy: *Kärnthner* i *Schottenthor*. Oporъ byłъ mało znaczący. Odparci naprзодъ ku dzielnicy Uniwersytetu, studenci i proletaryusze, przestraszeni ogniemъ на ten punktъ skierowanym, opuścili takowy i schronili się do koczаръ zwanychъ *Salzgrisse*, на *Tiefen-Graben*, pod *Elen-Bastei*, gdzie są do tej chwili zamknięci, nie przedsięwzięwъ wszakże żadnychъ nieprzyjacielskichъ krokówъ. Pięćsetъ innychъ powstańcówъ schroniło się do piwnicъ hotelu Ministerstwa wojny i są tamъ zewsządъ otoczeni. Wojska Cesarские zajmująъ wszyskie posterunki i czynnie pracują nadъ zapewnieniemъ bezpieczeństwa; mianowicie nadъ rozbrojeniemъ pospólstwa i pojmaniemъ głównychъ hersztówъ po-

однакожь, никакихъ непріятельскихъ дѣйствій. Другіе 500 инсургентовъ скрылись въ подвалы дома военного министерства и окружены войсками. Императорскія войска занимаютъ все посты и принимаютъ сегодня необходимыя мѣры предосторожности, изъ которыхъ всего нужнее совершенное обезоруженіе чужихъ, и арестованіе главныхъ руководителей и виновниковъ мятежа, 6 Октября, и гнусныхъ злодѣйствъ, которыми онъ былъ сопровождаемъ. Связи этихъ людей съ республиканцами Южной Германіи, равно какъ съ Польскими и Венгерскими революціонерами, обнаруживаются въ Вѣнскомъ мятежѣ на каждомъ шагѣ. Члены крайней лѣвой стороны Германскаго національнаго собранія и Галиційскіе депутаты принимали въ немъ явное участіе. Должно надѣяться, что званіе депутатовъ не спасетъ ихъ отъ кары законовъ. „Сегодня уверяютъ, что, къ несчастію, генералъ Бемъ, не смотря на его рану, успѣлъ спастись бѣгствомъ отъ участи, которая ожидала его. Присовокупилъ отъ себя, что онъ увезъ съ собою около 40 тысячъ флориновъ.“

Во весь этотъ рядъ битвъ, выдержанныхъ Императорскими войсками, потерю ихъ можно полагать не боѣе какъ въ 500 чел. Всего чувствительнѣе было для нихъ взятіе приступомъ (28 Октября) большой баррикады въ Егерцелле, которая была снабжена 15-ю пушками и обороною которой распоряжался самъ Бемъ. Бавъ Кротатскій, съ обычною своею храбростію, первый подавалъ примѣръ Кротатскимъ войскамъ. Вредъ нанесенный городу, къ точности неизвѣстенъ; но онъ долженъ быть довольно значительный.

Венгерская армія, сколько извѣстно, перешла обратно чрезъ Лейту, и воротилась въ Венгрію. Другой корпусъ этихъ инсургентовъ, тысячь въ пятнадцать человекъ, двинулся на Вѣнскій Нейштадтъ. Первоначальное его намѣреніе было овладѣть симъ пунктомъ, чтобъ открыть проходъ ополченію, которое, какъ говорили, вооружалось въ Штиріи и въ Тренѣ. Войска, посланныя отсюда въ Нейштадтъ, унич ожили это покушеніе. Городъ Вѣна надѣлся на пособіе крестьянъ верхней и нижней Австріи; но они, не смотря на все искушенія, оставались спокойными, и оказываютъ большое равнодушіе къ участи столицы. Сѣверныя провинціи хранятъ вѣрность правительству, равно какъ и набранныя тамъ войска, составляющія ядро арміи, дѣйствовавшей подъ Вѣною.

Послѣдствіемъ сего блистательнаго успѣха принесутъ, безъ сомнѣнія, самыя счастливыя плоды, если ими воспользуются съ тою же быстротою, силою и искусствомъ, какія оказалъ князь Вивидигрець въ сихъ обстоятельствахъ.“

Франція.

Парижъ, 29 Октября.

Ген. Кавеньякъ, принималъ третьяго дня въ аудіенціи Г. Ричи, преемника сардинскаго посланника, маркиза Бриньоля Сале.

— Во вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, происходили дальнѣйшія совѣщанія по выбору президента. Г. Бюше требовалъ отъ имени конституціонной комиссіи, чтобы президентъ принималъ присягу. Г. Кремье опровергалъ это предложеніе, приводя, что въ послѣдніе 60 лѣтъ много принцессо присягъ, но ни одна не сдержана. Орлеанскій епископъ Файе возставалъ противъ такого невѣрія. Собраніе опредѣлило присягу большинствомъ 436 голосовъ противъ 281.

— Министерство внутреннихъ дѣлъ и юстиціи, по поводу объявленныхъ демократическихъ банкетовъ, разослало къ префектамъ и генераль-прокурорамъ циркуляръ, по силѣ котораго ни одинъ изъ сихъ банкетовъ не долженъ быть воспрещенъ, но государственные чиновники не могутъ участвовать въ нихъ.

— У генерала Кавеньяка былъ 26 числа вечеромъ концертъ и балъ. Парижскій архіепископъ, Сибуръ, находился въ этомъ собраніи до начатія танцевъ.

— Вчера по илнсь слухи о бывшемъ будто бы поединкѣ между Клеманомъ Тома и Иеронимомъ Бонапарте; но оказалось, что ссора улажена миролубиво.

— Въ Мониторѣ напечатано сегодня назначеніе Г. Рекюра сенскимъ префектомъ, на мѣсто Г. Трувешовель.

— Г. Эмиль Жирарденъ избранъ представителемъ Сенегальскаго колоніею.

встанія з д. 6 października, oraz sprawców wówczas popełnionych zbrodni. Związki ich z Republikanami południowych Niemiec, rewolucjonistami Polskimi i Węgierskimi są faktem niewątpliwym. Deputowani Strony Lewej Niemieckiego Sejmu i Deputowani Galicyjscy, brali w tym powstaniu otwarty udział. Trzeba się spodziewać, że tytuł Deputowanych nie zasłoni ich od kary praw. Zapewniają dziś, że Generał Bem, mimo swęj rany, zdołał ujsć przed oczekujacym go losem. Dodają, iż uwiózł z sobą summe 40,000 florenów.

Wojска Cesarские we wszystkich tych walkach nie utracily więcej nad 500 ludzi; najwięcej kosztowało zdobycie szturmem w dniu 28 października barykady na Jäger-Zelle, bronionej przez samego Bema, który miał 15 dział. Ban Kroatyci dokazywał cudów waleczności i dawał osobiście przykład swemu wojsku. Szkoły zrzadzone miastu nie dają się jeszcze obliczyć z pewnością, ale muszą być bardzo znaczne.

Armia Węgierska, ile wiadomo, cofnęła się wstecz za Lajtę i wróciła do Węgier. Drugi korpus tych rokoszan, liczący około 15,000 ludzi, wyruszył ku Wiedeńskiemu Neustadt. Pierwotnym jego zamiarem było opanować to stanowisko i otworzyć wolne przejście popołitemu ruszeniu, które, jak mówiono, uzbierało się w Styryi i w Grätz. Wojska, wysłane ztąd do Neustadt, przeszkodziły temu zamiarowi. Miasto Wiedeń oczekiwało także pomocy od włościan wyższej i niższej Austryi; ale ci, pomimo wszelkich podżegań, zachowali się spokojnie i okazują zupełną obojętność względem losu stolicy. Północne prowincye trwają również w wierności dla tronu, nie mniej jak wojska, złożone z tamiecznych rekrutów, które stanowią główną siłę armii, działającej pod murami Wiednia.

Skutki tego świetnego powodzenia, wydadzą bez wątpienia najlepsze owoce, byleby tylko umiano z nich korzystać z równą szylkością, energią i zrecznością, jakie Xiążę Windischgrätz w tych okolicznościach okazał.“

FRANCYA.

Paryż, 29 października.

Generał Cavaignac udzielił onegdaj posłuchanie P. Ricci, następcy Posła Sardynskiego, Margr. Brignole-Sales.

— Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego toczyły się dalsze obrady względem sposobu wyboru Prezydenta. P. Buchez, w imieniu Komitetu ustawy, żądał, aby Prezydent wykonywał przysięgę. P. Crémieux zbijał ten wniosek, dowodząc, że od lat 60 tyle wykonano przysięg, a żadnej nie dotrzymano. Biskup Orleański, Xiądz Fayet, powstawał przeciw ateizmowi. Zgromadzenie uchwaliło przysięgę 436 głosami przeciw 281.

— Ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, z powodu zapowiedzianych uczty demokratycznych, wydali okólnik do Prefektów i Generalnych Prokuratorów, według którego, żadna z tych uczty nie ma być zakazana, ale urzędnicy publiczni nie mogą na nich się znajdować.

— Generał Cavaignac dawał d. 26 zwykły wieczór, który zakończył się koncertem i bale. Nowy Arcybiskup Paryzki, X. Sibour, był na nim obecnym aż do rozpoczęcia tańców.

— Wczoraj mówiono o pojedynku między PP. Klemensem Thomas i Hieronimem Bonaparte. Spór jednakże przyjacielskim sposobem załatwiony został.

— Monitor zawiera dziś nominacyę P. Recurt na Prefekta Sekwany w miejsce P. Trouvé-Chauvel.

— P. Emil Girardin obrany został Reprezentantem przez osadę w Senegalu.

— Департаментские совѣты всей республики, соберутся между 15 и 20 Ноября, по поводу, что должны заняться опредѣленіемъ избирательныхъ округовъ для избранія президента. Собранія въ настоящемъ случаѣ будутъ весьма важны.

— Говорятъ, что кандидатами на должность президента республики суть: Кавеньякъ, Ледру Ролленъ и Лудвикъ Бонапарте. Однако сомнительно, чтобы который либо изъ нихъ получилъ необходимое большинство 2 000,000 голосовъ. Въ противномъ случаѣ выборъ президента бѣдетъ зависеть отъ національнаго собранія.

— Лудвикъ Бонапарте намѣренъ напечатать торжественное объявленіе, въ которомъ изложено будетъ мнѣніе его на счетъ республиканскаго устройства Франціи.

— Въ департаментахъ будутъ выходить 13 новыхъ газетъ, редакторамъ коихъ Лудвикъ Бонапарте обязался доставить залогомъ, съ тѣмъ, чтобы они писали въ его пользу.

— Въ *Presse* пишутъ: „Вчера поговаривали, что при содѣйствіи Франціи и Англіи заключенъ договоръ между Австріею и Сардиніею. Но это несправедливо. Сардинскому правительству точно предложено было посредничество, но со стороны германскаго центрального правленія.“

31 Октября.

Въ вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія новый министръ финансовъ Труве-Шовель произнесъ первую рѣчь свою. Онъ просилъ происхожденія собранія, и старался убедить слушателей своихъ, что финансы, съ 24 Февраля, находятся отнюдь не въ сомнительномъ положеніи; лишь бы возвратились довѣренность и работа.

— Третьяго дня, генералъ Кавеньякъ дѣлалъ смотръ подвижной національной гвардіи; въ это самое время ген. Шагарье дѣлалъ ученье тремъ легионамъ национальной гвардіи на площади Тюльерійскаго дворца.

— Вчерашній номеръ журнала *la Republique* конфискованъ, по поводу напечатанныхъ тамъ рѣзкихъ статей противъ правительства.

— По распоряженію военнаго министра, изъ Венсенскаго замка перевезены вчера 45 орудій разнаго калибра въ замокъ Монъ-Валеріенъ, въ которомъ находится уже до ста орудій Войска, расположенные около Парижа, въ числѣ 60,000 человекъ, и 60 орудій, получили по 200 боевыхъ патроновъ, и гарнизонъ фортовъ снабженъ продовольствіемъ на 10 дней.

— Число веванятыхъ въ Парижѣ квартиръ простирается довышъ до 60,000. Квартиры дороже 1.200 фр. весьма неохотно занимаются, а тѣ, которыя дороже 2,000 фр. почти не спрашиваются. Это даетъ самое вѣрное повѣстіе о финансахъ дѣйствующаго народонаселенія.

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ на Майнѣ, 26 Октября.

Въ засѣданіи германскаго національнаго собранія, 19 числа, начались пренія по германскому уложению. По сегодняшнее число приняты слѣдующія статьи:

§ 1. Германское государство состоитъ изъ территоріума настоящаго германскаго союза. § 2. Ни одна часть германскаго государства не можетъ быть соединена съ германскими странами въ одну страну. § 3. Если какая-либо германская страна имѣетъ съ какою либо не германскою страной одного политическаго Начальника (Государя), тогда сношенія между обими этими странами должны быть опредѣлены на основаніи личнаго союза. § 4. Начальникъ германской страны, состоящей съ не-германскою страной въ сношеніяхъ личнаго союза, обязанъ или въ своей германской странѣ пребывать, или же въ ней учредить Регенцію, которая можетъ состоять только изъ Германцевъ.

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 10 Октября.

Сегодня Король лично открылъ засѣданія генеральныхъ штатовъ.

— Въ *Staatsblad* сообщаютъ, что коренный уставъ государства измененъ.

— Rady departamentowe całej Rzeczypospolitej zgro- madzą się między 15 i 20 listopada, z powodu, że mają się zająć podziałemъ округовъ wyborczychъ do wyboru Prezydenta. Zgromadzenia będą miały, tą razą wielkie znaczenie.

— Mówią, że kandydatami na Prezydenta Rzeczypospolitej są: Cavaignac, Ledru-Rollin i Ludwik Bonaparte. Wątpię jednakże należy, aby który z tychże miał wymagana większość 2,000,000 głosów. Wrazie przeciwnymъ wybórъ Prezydenta zależałby odъ Zgromadzenia Narodowego.

— Ludwik Bonaparte podał do druku pewny rodzaj manifestu, który ma objaśnić jego sposóbъ widzenia w przedmiocie urządzenia Francji na stopę republikaniską.

— W departamentachъ ma wychodzić 13-cie nowychъ dzienników, którymъ Ludwikъ Bonaparte zobowiązał się dostarczyć kaucyą, z warunkiemъ, ażeby sprawę jego popierały.

— Czytamy w dzienniku *Presse*: „Mówiono wczoraj, że za pośrednictwemъ Francji i Anglii zawarty został układ między Austrią i Sardynią. Wiść ta jest jednakъ mylną. Wprawdzie rządowi Sardynskiemu przedłożone zostało nowe pośrednictwo, ale to ze strony Władzy Centralnej Niemieckiej.“

Dnia 31 października.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, nowy Minister skarbu, Trouvé-Chanvel, wzbra- nymъ pierwszy razъ głosemъ, upraszałъ Zgromadzenie o pobłażanie, i usiłowałъ przekonać słuchaczy swoichъ, że stan skarbu od d. 24 lutego nie znajduje się bynajmniej w wątpliwemъ położeniu, byleby tylko wróciły zaufanie i praca.

— Onegdaj Jenerał Cavaignac odbywał przeglądъ ruchomej gwardyi narodowej; w tej samej chwili Jenerał Chaugarnier musztrował trzy legie gwardyi narodowej na placu Tujleryjskim.

— Wczorajszy numerъ dziennika *Republique* został zabrany, z powodu ostrychъ artykułówъ przeciwъ rządowi.

— Minister wojny kazał wczoraj znowu 45 działъ roz- maitego wagiarni przenieść z Vincennes do Mont Valé- rien. Ten ostatni zamekъ liczy już sto działъ. Wojska, stojące w okolicachъ Paryża, liczące 60,000 głów i 60 działъ, mają po 200 ładunków, a załoga zamkówъ opatrzona jest w żywność na dui dzi sięć.

— Liczba mieszkań do najęcia w tej chwili w Paryżu przechodzi 60,000. Mieszkania przechodzące 1,200 frankówъ bardzo są trudne do wynajęcia, a mieszkania nad 2,000 frankówъ wcale się nie wynajmują. To najtrafniej daje miarę finansowego stanu ludności Paryskiej.

NIEMCY.

Frankfurt nad Menem, 26 października.

Na posiedzeniu Niemieckiego Zgromadzenia Narodowego w dniu 19, rozpoczęły się narady nad ustawą dla Niemiec. Do dziś przyjęte zostały następujące artykuły:

§ 1. Państwo Niemieckie składa się zъ тerytorіуму dotychczasowego Związku Niemieckiego. § 2. Żadna część Państwa Niemieckiego nie może być zъ krajami nie-Niemieckimi w jeden krajъ połączone. § 3. Jeżeli który krajъ Niemiecki ma zъ jakimъ krajemъ nie-Niemieckimъ tegoż samego Naczelnika politycznego (Monarchę), wtedy stosunki pomiędzy obudwoma temi krajami winny być uregulowane według zasadъ czystej unii osobowej. § 4. Naczelnikъ kra- ju Niemieckiego, zostający zъ krajemъ nie-Niemieckimъ w stosunkachъ unii osobowej, powinien albo w swoimъ Niemieckimъ kraju rezydować, albo też w nimъ ustanowić Reje- ncyę, do której tylko Niemcy powołani być mogą.

НИДЕРЛАНДЫ.

Haga, 16 października.

W dniu dzisiejszymъ Królъ osobiście zagaiłъ obrady Sta- nówъ powszechnychъ.

— *Staatsblad* donosi, że prawo kardynalne państwa zmienione zostało.

И т а л и я .
Римъ, 9 Октября.

Знаменитый философ Росмини, проживающий здесь съ некоторого времени, который был даже наименован въ число по добрых кандидатов въ кардиналы, названъ однимъ изъ совѣтниковъ инквизиціонной конгрегации. Это обстоятельство привело здесь общее впечатлѣніе, ибо конгрегация со времени своего существованія оказывалась всегда не благоприятствующею успѣхамъ философическихъ идей.

— По письмамъ изъ Неаполя, мирные переговоры съ Сициліею вскорѣ приведены будутъ въ дѣйствіе. Островъ Сицилія будетъ имѣть особое управленіе, но подъ одною верховною властію съ Неаполемъ. Сицилійскіе жители желаютъ имѣть у себя правителя на слѣдника престола; но Король назначаетъ въ это званіе своего дядю, герцога Леопольда Салернского.

Туринъ, 18 Октября.

Засѣданія парламента открыты 16 с. м., хотя многіе изъ депутатовъ Сардиніи и Савойи еще не прибыли. Вчера было первое засѣданіе; министровъ спрашивали о перемиріи. Министръ внутреннѣхъ дѣлъ отвѣчалъ, что возобновеніе непріятельскихъ дѣйствій противъ Австріи было бы въ настоящее время бесполезно, потому что происшедшія въ Вѣнѣ событія могутъ дать дѣлу другое направленіе. Въ журналахъ и вообще публика недовольна этимъ объявленіемъ. Кажется, что палата не намѣрена извергать скоро кабинета, и многіе изъ депутатовъ благоприятно отзывались о немъ. Первый министръ говорилъ по французски, потому что, по поводу продолжительнаго отсутствія изъ края, забылъ итальянскій языкъ.

— 10 числа с. м., происходило здѣсь въ *Teatro Nazionale* первое засѣданіе союзнаго итальянскаго собранія (*Societa Federativa Italiana*). Это будетъ подражаніе франкфуртскому германскому парламенту, съ такимъ же стремленіемъ къ единству. Въ это первое засѣданіе произносили рѣчи многіе ораторы, а преимущественно Джіоберти, который, въ длинной рѣчи, представивъ исторически печальныя послѣдствія раздоровъ между итальянскими странами, поощрялъ въ особенности къ единству и убѣждалъ въ необходимости могущественнаго северо-итальянскаго государства. По окончаніи засѣданія, одинъ изъ секретарей прочелъ именныи списокъ членамъ общества, изъ другихъ странъ Италіи, заслуги которыхъ по образованію итальянской федерации, высказалъ предшествовавшій ораторъ. Члены эти, между прочими, слѣдующіе: 6 римскій министръ, Маміани; Сициліецъ Пересъ; Тосканецъ Пьеро-Анжелино Флорентинцо; Ломбардцы: Графы Казали и Барромео; два брата Ромео изъ Калабріи; депутаты отъ Венеціи и Брешии и наконецъ герцогъ Канино (Бонапарте, сынъ Луціана). Въ президенты избраны: Джіоберти, Андреа Ромео и Маміани; вице-президентами: герцогъ Канино и Пересъ. — Засѣданіе кончилось восклицаніемъ: *Viva la Confederazione Italiana!* (да здравствуетъ итальянская Федерация!)

23 Октября.

Третьяго дня палата депутатовъ, значительнымъ большинствомъ, голосовъ, приняла предложеніе о возобновеніи войны съ Австріею, и 77-ю голосами противъ 58-ми, утвердила проектъ о продолженіи срока перемирія. Отвѣтъ министерства на предложенныя ему въ палатѣ вопросы относительно войны съ Австріянами состоялъ въ слѣдующемъ: 1) Австрія до сихъ поръ не приняла основныя условія посредничества, предложеннаго Англіею и Франціею; 2) срокъ перемирія продолжается съ неадекватною надлежностью; 3) если Австрія не согласится на предложеніе посредничества, то война начнется снова. Министерство предоставляетъ себѣ избрать время, удобное для возобновенія непріятельскихъ дѣйствій. Военный министръ, объясняя палатѣ принятыя мѣры предосторожности, объявилъ, что число войскъ, составляющихъ піемонтскую армію, простирается до 150,000 человекъ.

В ѣ л о с н у .

Римъ, 9 października.

Славный философ Росмини, który tu bawi od niejakiego czasu, a nawet wymieniony był pomiędzy ostatnimi kandydatami do Kardynatu, mianowany został jednym z Radców Kongregacji Inkwizycyjnej. Okoliczność ta powszechnie sprawiła tu wrażenie, gdyż kongregacja ta, od czasu nastania swego, okazywała się zawsze nieprzyjazną filozoficznemu postępowi idei.

— Według listów z Neapolu, układy o pokój z Sycylią przyjąć mają niebawem do skutku. Wyspa ta będzie miała oddzielną administracyą, pod rządem teje samej dynastyi. Sycylijczycy życzą sobie, iżby namiestnikiem był Krolowicz następcą; ale Krol przeznacza na ten urząd stryja swego, Xięcia Leopolda Salernskiego.

Туринъ, 18 października.

Parlament nasz zagajony został d. 16, lubo wielu deputowanych nie przybyło jeszcze z Sardynii i Sabaudyi. Wczoraj odbywało się pierwsze posiedzenie, na którym zapytywano gabinet w przedmiocie zawieszenia broni. Minister spraw wewnętrznych, odpowiedział, że rozpoczęcie kroków nieprzyjacielskich z Austryją nie byłoby w tej chwili potrzebne, z uwagi, że zaszcze wypadki w Wiedniu mogą same przez się nadać inny obrót rzeczom. I dzienniki, i opinia publiczna nie są z tego oświadczenia zadowolone. Zdaje się jednak, że Izba nie okazuje ochoty obalenia tak prędko nowego Ministerstwa, wielu bowiem deputowanych przyjaźnie się za niem oświadczyło. Pierwszy Minister mówił po francuzku, gdyż przez długą nieobecność w kraju, włoskiego języka zapomniał.

— Dnia 10 b. m. odbyło się tu, w *Teatro Nazionale*, pierwsze posiedzenie Związkowego Włoskiego Zgromadzenia (*Societa Federativa Italiana*). Ma to być naśladowanie Frankfurckiego Niemieckiego Parlamentu, z tѣmъ dążeniem do jedności. Na pierwszym tѣm posiedzeniu zabierali głos liczni mówcy, a przed innymi *Gio-berti*, który w długiej mowie, wykazawszy, za pomocą historyi, smutne skutki zatargów pomiędzy krajami Włoskimi, zachęcał mianowicie do jedności, i wykazywał nieodbitą potrzebę silnego państwa Północno-Włoskiego. Po ukonczeniu posiedzenia, jeden z Sekretarzy odczytał listę członków towarzystwa, z różnych krajów Włoskich, których zasługą około utworzenia Federacyi Włoskiej poprzedni mówca wymienił. Członkowie ci są, między innymi: *Mamiani*, b. Minister Rzymski; *Perez*, Sycylijczyk; *Bier-Angelo Fiorentino*, Toskańczyk; *Herabowie Casali* i *Barroмео*, z Lombardyi; dwaj bracia *Romeo*, z Kalabryi; Deputowani z Wenecyi i Brescia, i nakoniec Xiążę *Canino* (Bonaparte, syn Lucyana). Prezesami obrani zostali: *Gio-berti*, *And. Romeo* i *Mamiani*. Wice-Prezesami: Xiążę *Canino* i *Perez*. Posiedzenie zakończyło się okrzykiem: „*Viva la Confederazione Italiana!*“ (niech żyje Federacya Włoska!).

Dnia 23 października.

Zawczoraj, Izba Deputowanych odrzuciła, znaczną większością projekt rozpoczęcia wojny z Austryją, a 77 głosami przeciw 58, uchwaliła przedłużenie zawieszenia broni. Odpowiedzi Ministerstwa na uczynione mu zapytania względem kwestyi wojennej były tej treści: 1) Austryja nie przyjęła dotąd zaproponowanej przez Anglię i Francję podstawy do pośrednictwa. 2) Zawieszenie broni przedłużane będzie co dni osm. 3) Jeżeli Austryja nie przystanie na pośrednictwo, walka na nowo się rozpocznie. Ministerstwo zastrzega sobie wybor i oznaczenie stosownej do tego chwili, Minister wojny złożył sprawozdanie względem przedsięwziętych środków obrony; przyczém oznajmił, że wojsko Piemonckie liczy 150,000.